

ROSA VILA-ABADAL I JORDI MARCET...

O QUAN LA CONSTÀNCIA I LA PERFECCIÓ
ESDEVENEN ART

TEXT: MARIA ROMANÍ. FOTOS: QUART CREIXENT

La seva filosofia parteix de la idea que si es treballen els materials amb respecte i sense agressió aquests ho entenen i, per tant, responen bé.

Tot va començar quan, amb motiu de la XXI Fira de la Ceràmica de Sabadell, organitzada per l'Associació de Ceramistes del Vallès, vaig visitar l'exposició del Jordi Marcet i la Rosa Vila-Abadal a l'esplèndida sala, tan adequada per a exposicions de ceràmica, dels forns de Cal Ventura. Al contemplar les seves peces m'en-vairen tot de sensacions que em portaren a pensar que aquelles obres estaven realitzades per dos artistes amb molta personalitat i amb una determinada filosofia de vida. I d'aquesta manera vaig sentir la necessitat de no conformar-me fent una simple ressenya sobre l'exposició sinó volent anar més lluny.

Jordi Marcet i Rosa Vila-Abadal nasqueren a Barcelona els anys 1949 i 1950 respectivament. Estudiaren Ceràmica a l'Escola Massana i Disseny a l'Escola Eina de Barcelona. Després es van acabar de formar professionalment al taller del Jordi Agudé el Jordi i al taller del Jordi Ancil la Rosa. Allà aprengueren aspectes tan necessaris a l'hora de crear el seu propi taller com la manera d'organitzar espais i materials, la distribució de les diferents tasques,... El seu plantejament inicial de treball fou dedicar-se a la ceràmica utilitària amb dissenys actuals. Per a ells era important dissenyar les formes de les peces respectant sempre els conceptes històrics d'ús i cabuda propis dels objectes de ceràmica, però donant-los-hi una subtil forma escultòrica. Sota el nom de Quart Creixent encara conreen aquest tipus de treball inicial.

A començament m'he referit a la sensació sobre una especial filosofia vital o una certa espiritualitat que les ceràmiques de la Rosa i el Jordi respiren, i en veure el seu espai de treball i de vida i escoltar les explicacions que fan sobre les seves línies de treball i els seus conceptes bàsics aquest fet queda clarament confirmat. El seu procés de treball és molt meticulós i no deixa res a l'atzar. Primer pensen la peça i després fan un debat decidint el concepte sobre el que volen plantejar una exposició o un grup de peces.

En l'elaboració de cada obra divideixen el procés creatiu entre la forma i la decoració d'aquesta: primer dissenyen la forma i després dissenyen el decorat. Creuen que tota peça té una pell, aquesta pell la dibuixen i en funció de la seva forma la decoren. Parteixen de la base que els elements no són determinants sobre el resultat de l'obra: si hi ha errors són producte d'ells mateixos, no dels materials ni del forn. Això els porta a treballar amb una sensibilitat i un respecte exquisits tots els materials ceràmics, tot partint de la idea que s'ha d'intentar destruir el mínim el cos o la

formació natural de cada element. Ells donen per suposat que els materials tenen memòria i que cal conservar-la, tot respectant les molècules que formen el fang, etc.

“Tota forma té una pell, i cada pell cal decorar-la en funció d'aquesta forma”

Ara només treballen amb gres blanc que ells mateixos elaboren i tots els seus esmalts fonen a 1260°. Abans d'utilitzar els

▲ “Sospirs”. Conjunt d'esferes. Cada unitat 23 cm aprox. de diàmetre per 43 cm d'alçada.

► “Del buit al ple”. ► 30x30 cm.

“Globalització”. 105 x 140 cm. ▲

◀ “Energitzador”. Cub. 18 x 18 x 54 cm.

seus esmalts en la seva obra artística els han perfeccionat en la seva obra seriada. La Rosa i el Jordi no pretenen dominar moltes tècniques ceràmiques, explica el Jordi, sinó que els agrada centrar-se en un aspecte i anar-lo desenvolupant, perquè a l'igual que molts ceramistes japonesos, creuen que una sola branca de treball ofereix infinites possibilitats.

En resum, la seva filosofia parteix de la idea que si es treballen els materials amb respecte i sense agressió aquests ho entenen i, per tant, responen bé. Aquesta línia de pensament també inclou una necessitat pràctica: les seves peces són tan elaborades (poden arribar a treballar en una sola peça dues setmanes o més) que no es poden permetre el luxe de perdre-les i això els porta a mirar molt tot el procés d'elaboració.

Tota aquesta metodologia de treball és el resultat d'una compenetració molt intensa entre la Rosa i el Jordi. Comprèn un concepte de treball i de vida que ells apliquen i defensen des del començament: “Dos fan un, molts també fan un”, diu la Rosa. Troben molt interessant el treball en equip perquè afavoreix la reflexió i aporta més riquesa. També explica la Rosa: “Crear és un acte molt íntim, i poder-ho fer junts és molt plaent i enriquidor, perquè sempre hem partit de la idea de compartir, mai hem pretès competir”. Treballar en peces seriades els ha ajudat sempre a aconseguir aquesta fita, perquè els hi permet diferents nivells d'implicació emocional segons el moment vital de cadascú. També diu el Jordi: “Si alguna cosa hem après fent ceràmica és a ser pacients, i també a no enfadar-nos si una peça es trenca, perquè forma part de l'ofici”. Amb el temps també han après que la ceràmica no vol rapidesa, cal seguir el procés que ella demana.

▲ Escorça. 80 x 80 cm.

“Blocs creuats”. Edifici. 11 x 22 x 32 cm. ▲

“Treballar junts ens afavoreix la reflexió i ens aporta més riquesa. Sempre compartim, mai hem competit”

L'any 1969 van començar a participar en exposicions col·lectives i des de l'any 1972 en realitzen d'individuals. Han exposat a Catalunya, la resta d'Espanya, Holanda, Anglaterra, Bèlgica, França, Suècia i Àustria. I fora de les fronteres europees al Japó, Brasil, Veneçuela i Corea.

Diu el Jordi que per a ells l'Art Contemporani és la suma de moltes coses que s'entrellacen i és per això que es mostren molt interessats en les diferents tendències de l'art actual, ja sigui escultura, literatura, video-art, instal·lacions, ... i potser això explica, si més no en part, que treballin algunes de les seves peces úniques a partir d'una certa conceptualitat. Donen molt valor a la paraula com a medi per a reflexionar, definir i expressar conceptes i idees que després s'acabaran representant a nivell plàstic. D'aquí la seva admiració per artistes com Joan Brossa. També els hi són un referent Bill Viola o Penone, entre d'altres.

Tot i que tenen clar que és molt important viure el present, en aquest ofici és absolutament necessari tenir uns certs projectes de futur i ara els seus projectes més immediats, sobre els que estan treballant de cara a exposar, van des d'una col·lectiva, d'obra recent, que es realitzarà a Vic a una exposició a Holanda programada pel 2008.

Marcet i Vila-Abadal desitgen que les col·leccions d'art tinguin incorporada la Ceràmica Contemporània com un fet natural, doncs fins que això no succeeixi la ceràmica artística i els seus creadors no estaran normalitzats dins el món de l'art. D'aquí la seva valoració bàsicament positiva sobre l'exposició que el Museu de Ceràmica de València ha realitzat sota el títol “La Ceràmica Espanyola i la seva integració en l'Art”. Exposició en la que Marcet i Vila-Abadal també hi estan representats amb l'obra titulada “Globalitzats”, del 2005.

Les ceràmiques del Jordi i la Rosa tenen, sovint, unes formes clarament escultòriques i uns acabats totalment pictòrics, que van de l'abstracció al seu personal realisme, tot donant una importància cabdal tant als dibuixos com a la resolució del color. Això els ha portat a que alguns galeristes els hi hagin demanat obrar pictòrica per exposar, a més de les seves ceràmiques, però ells sempre han tingut la convicció clara de ser, i voler ser, “només” ceramistes. És per això que penso que tots els amants de la ceràmica, i tots els ceramistes en concret, ens hem de felicitar per tenir dins d'aquest àmbit artístic dos creadors tan complets, convençuts i constants dins del seu treball ceràmic, que preferixen els riscos, és a dir, la màgia, de treballar amb els elements ceràmics.